

BESLUT
2014-10-13

Dnr: 2014-03597

Klagande

NN

Det överklagade beslutetCentrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 10 september
2014**Saken**Antagning, nu fråga om
obetalat årsbelopp vid beviljning

Nämndens beslut

Nämnden bifaller överklagandet på så sätt att den del av det obetalda årsbeloppet som ännu inte förfallit till betalning inte ska utgöra hinder för vidare prövning av NN:s ansökan om studiemedel. Det ankommer på CSN att pröva ansökan med den förutsättningen.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för studier vid ett universitet i Norge under tiden den 6 januari – 12 juni 2015.

CSN avslog ansökan med motiveringen att studiemedel inte kan beviljas eftersom NN inte skickat in något antagningsbevis och därmed inte visat att hon är antagen till en utbildning som ger rätt till studiestöd.

NN överklagade beslutet den 19 september 2014 och yrkade att hon ska beviljas studiemedel i enlighet med sin ansökan. NN bifogade en bekräftelse om att hon är antagen till medicinstudier vid det aktuella universitetet.

CSN överlämnade ärendet och anförde bl.a. följande i ett yttrande. NN har nu skickat in ett ovillkorat antagningsbevis, vilket innebär att hon uppfyller kraven på antagning. I samband med handläggningen har CSN uppmärksammat att NN ännu inte betalat hela årsbeloppet för år 2014, vilket beror på att hennes betalningsplan sträcker sig till och med den 28 november 2014. För att beslut om studiemedel för år 2015 ska kunna fattas måste årsbeloppet för år 2014 vara betalt.

CSN:s rättsavdelning har efter anmodan kommit in med ett yttrande avseende den rättsliga grunden för att CSN kräver betalning för belopp som ännu inte förfallit. I yttrandet anföres i huvudsak att CSN anser att gällande bestämmelse innebär att fastställda årsbelopp kan utgöra hinder för att lämna nya studiemedel, oavsett om beloppen har förfallit till betalning eller inte.

NN har fått tillfälle att inkomma med synpunkter med anledning av CSN:s yttranden, men har inte hörts av.

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. följande. NN ska betala ett årsbelopp för år 2014 om 6 827 kronor. Årsbeloppet har enligt CSN:s föreskrifter och allmänna råd om återbetalning av studielån efter den 30 juni 2001 delats upp i fyra fastställda betalningstillfällen under 2014, vilket innebär att NN ska betala årsbeloppet genom inbetalningar om 1 737 kronor den 28 februari, den 30 maj och den 29 augusti 2014. Hon ska slutligen betala 1 736 kronor den 28 november 2014.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 26 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att en studerande som tidigare har fått studiemedel kan beviljas studiemedel bara om den studerande har betalat sådant fastställt årsbelopp som ska betalas före det kalenderår som de nya studiemedlen avser. Av bestämmelsen framgår vidare att studiemedel ändå får beviljas om det finns synnerliga skäl.

Enligt 4 kap 7 § studiestödslagen ska lånet och räntan betalas med ett visst belopp varje kalenderår (årsbelopp). Detta belopp fastställs, enligt samma bestämmelse, för varje kalenderår då återbetalning ska göras.

Av 4 kap. 1 § CSNFS 2001:3 framgår bl.a. följande. Årsbeloppet delas upp på fyra fastställda betalningstillfällen per år. Låntagaren kan dock välja att betala årsbeloppet årsvis eller månadsvis inom betalningsåret. En överenskommelse mellan CSN och låntagaren om ett visst antal betalningstillfällen gäller till dess att något annat har bestämts. I undantagsfall kan en särskild överenskommelse om en betalningsplan göras.

Enligt 4 kap. 4 § CSNFS gäller följande förfallodagar för betalning av årsbelopp:
1. Låntagaren betalar en gång per år. Den sista bankdagen i februari om inget annat har bestämts. 2. Låntagaren betalar fyra gånger per år. Den sista bankdagen i februari, maj, augusti och november om inget annat har bestämts. 3. Låntagaren betalar vid ett annat antal tillfällen per år. Den sista bankdagen i den månad som antal tillfällen per år betalningen ska göras enligt överenskommelse.

Nämndens bedömning

NN hade vid tidpunkten för handläggningen av ansökan om studiemedel för år 2015 ännu inte betalat den del av det årsbelopp som förfaller till betalning den 28 november 2014. CSN har angett att de inte kan kräva betalning av ett årsbelopp som

inte förfallit till betalning, men att årsbeloppet ändå måste vara betalat i sin helhet för att ny beviljning ska kunna ske.

Avsikten med bestämmelsen i 3 kap. 26 § studiestödslagen är främst att förhindra beviljning till den som misskött betalning av sina tidigare studiemedel. Av utredningen har framkommit att NN till fullo har skött sina betalningar. Som framkommit ovan har hon dock inte betalt det sista beloppet, vilket heller inte förfallit till betalning. Av 3 kap. 26 § studiestödslagen framgår att ett fastställt årsbelopp ska betalas före det kalenderhalvår som de nya studiemedlen avser. Av en tidigare lydelse till bestämmelsen framgår att endast ett belopp som förfallit till betalning kunde utgöra hinder för beviljning. Av lagens förarbeten, prop. 1999/2000:10 sid. 142, kan emellertid inte utläsas annat än att någon förändring i sak inte var avsedd. Redan mot denna bakgrund kan inte den del av ett fastställt årsbelopp som ännu inte förfallit till betalning utgöra hinder för framtida beviljning. Överklagandet ska således bifallas.

Hans Göran Åhgren

Christina Sundström

Beslutet har fattats av Charlotte Waas, ordförande i nämnden, Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Göran Åhgren direktör, samt ledamöterna Johan Borre, Eva Gullfeldt, Mikael Herjevik och Birgitta Åkerman.

Föredragande: Christina Sundström

Kopia till: CSN
CSN, rättsavdelningen